

קונטרס

אִשָּׁה רְגוּעָה

יעודד ויחזק את נשות ישראל להיות
שמחות ועלירות, ולשמר על הלכות
השיכות להן, וזה יביא להן חיים רגועים.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: עֵקֶר הַחֲכָמַת הָאִשָּׁה,
שְׁתֵּהִיָּה תָּמִיד רְגוּעָה, וְאַף פַּעַם שְׁלֹא
תִּכְנַס בְּלֶחֶץ וּבַעֲצָבִים, וְאַפְלוּ שְׁהִילָדִים
שׁוֹבְבִים צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת
שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת אִשָּׁה רְגוּעָה, וְזוֹ בְּרָכָה
לְבַיִת.

(אמרי-מוהרא"ש. חלק ב'. סימן תתקלח)

קוֹנְטֵרס

אִשָּׁה רְגוּעָה

בְּנוֹתֵי הַיְקָרוֹת! עֲלֵיכֶן לְדַעַת, אֲשֶׁר כְּדֵי לְזַכּוֹת
לְהִיּוֹת "אִשָּׁה רְגוּעָה", צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הַחַיִּים
יּוֹתֵר בְּנֶקֶל. וְכִמוֹ שֶׁהַתַּנָּא הִקְדוּשׁ אֹמֵר (אָבוֹת ג, יב):
"הוֹי קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתַשְׁחָרֵת". אָדָם בּוֹזֵה הָעוֹלָם
בְּהִכָּרַח שִׁיעֲבֵרוּ עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, כִּי הִנֵּה
הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְתַגַּלֶּה אֵלֵינוּ, וְהִנֵּה מְסַתֵּיר אֶת
עֲצָמוֹ מֵאֲתָנוּ. וְכִמוֹ-כֵן הַצַּדִּיק הִנֵּה מְתַגַּלֶּה אֵלֵינוּ,
וְהִנֵּה מְסַתֵּיר אֶת עֲצָמוֹ מֵאֲתָנוּ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סג): הִנֵּה חוֹשְׁבִים
שְׂמֵשִׁיגִים כְּבָר אֶת הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה יֵשׁ
קְשִׁיּוֹת עַל הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הִנֵּה אָדָם שׂוֹמֵחַ עַל
הַיְשׁוּעוֹת שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה לוֹ, וּפְתָאם
מִתְהַפֵּף וְרוֹאֶה מִשְׁבָּר, עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ קְשִׁיּוֹת עַל
הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. כַּמּוֹ-כֵן לְגַבֵּי הַצַּדִּיק, הִנֵּה
הַצַּדִּיק מְתַיַחַס אֵלָיֶךָ וְכוּ', וְהִנֵּה לְמַחֵר אֹמֵר לְךָ

ההפוך, עד שאינך יודע מה קורה פה, היום אומר
לי כך, ולמחר אחרת, ולמחרתים כך וכך. כך
הולכים החיים, שלא כל דבר יכולים להבין, ולא
כל דבר מכרחים להבין. אבל דבר אחד ההכרח
לדעת, שעוברים על אדם כל יום דברים אחרים,
שלא חכה ולא צפה כלל: פעם שמחה, פעם צרה,
פעם רוח, פעם הפסד, והעקר מה שצריכים זה
אמונה פשוטה בו יתברך, לידע אשר אין לי שכל
כלל, ואף שזה נראה קשה מאד לקבל, אבל זו
נקראת אמונה, שאני מאמין שכן הוא, ואין לי
שכל. כי כל אלו שרוצים להבין בשכל, הם נעשים
אחר-כך אפיקורסים גדולים. אנחנו אנשים
מצמצמים ומגבילים, לא יכולים להשיג רוחניות
אלקות, אבל אנו מאמינים באמונה שלמה,
שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו ואצלנו, ואם
נרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי אמונה,
החיים שלנו יהיו אחרים לגמרי. אפלו שעוברת
איזו צרה ומשבר, אנו יודעים איך להסתדר, שזה
מה שהתנא הקדוש אומר: "הוי קל לראש" —
תקח כל דבר בקלות מהתחלה, וממילא כשיבוא
הזמן, שתצטרך להשחיר עצמך, חס ושלום, מרב
צרות ועגמת נפש, סבל ויסורים שיבואו, חס

וְשָׁלוֹם, אָזִי "וְנוּחַ לְתַשְׁחֶרֶת", שְׂיִהְיֶה לְךָ יוֹתֵר נוּחַ
 לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁחֹר, שְׂזֶה "הַי קַל לְרֹאשׁ" – תִּקְחוּ
 אֶת הַחַיִּים בְּהַתְחַלָּה כְּקָלִים, וּמִמֵּילָא אַחֲר־כֵּן יִהְיֶה
 לָכֶם יוֹתֵר קַל – "וְנוּחַ לְתַשְׁחֶרֶת", בְּבוֹא הַזְּמַן,
 שְׁחַס וְשָׁלוֹם, לֹא יִלֵּךְ כְּפִי שְׂרָצִיתֶם, יִהְיֶה יוֹתֵר קַל
 לְסַבֵּל אֶת הַסִּבָּל.

וַיְמָה זֹאת אוֹמְרֵת לְקַחַת אֶת הַחַיִּים בְּנִקְלָ?
 אֲלֹא אָנוּ יְהוּדִים מְאֻמִּינִים בְּנֵי מְאֻמִּינִים בְּבוֹרָא
 עוֹלָם, יֵשׁ לָנוּ שְׁלֶחֶן עָרוֹף, סֵפֶר הַלְכוֹת, וְעַל-פִּי
 אָנוּ הוֹלְכִים, וְאֵינָנוּ זָזִים מִמָּנוּ כִּהוּא זֶה. מַה
 שְׂקוֹרָה עִם הָאָדָם, צָרִיף לְרֹאוֹת שְׂלֹא יִסְטָה
 מִהַשְּׁלֶחֶן עָרוֹף, כִּי הָעֶקֶר לְקִיּוֹ בְּכָל דִּקְדוּקָיו
 וּפְרָטָיו, אֲשֶׁר הוּא תְּמַצִּית תּוֹרָה שְׂבַע־עַל-פֶּה. וְאִף
 שְׂאֵינָנוּ מְבִינִים, צָרִיכִים לְהַקְפִּיד עַל קִלָּה
 כְּבַח־מוֹרָה, כִּי אָנוּ בְּנֵי הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְקִימִים
 מְצוּוֹתָיו יְתִבְרֵךְ וְעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ, וּמְקַפִּידִים עַל כָּל
 קוּצוֹ שֶׁל יוֹד. יִשְׁנֶן הַלְכוֹת חֲמוּרוֹת בְּמֵאֵד מְאֵד,
 וְצָרִיכִים לְהִזָּהֵר שְׂלֹא לַעֲבֹר עָלֵיהֶן, חַס וְשָׁלוֹם,
 כְּגוֹן: אֶסוּר גְּדָה הַחֲמוּר, אֲשֶׁר הוּא בְּכִרִיתוֹת, וּמִי
 שְׂעוֹבֵר עַל זֶה יִפְרֹת בְּמִקְדָּם אוּ בְּמֵאֲחֵר, כִּי לְבִסוּף
 יִקַּבֵּל עֲנָשׁוֹ, אוּ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו יִפְרֹתוּ מִהָעוֹלָם, כִּי

'פֶּרֶת' פֶּרוּשׁוֹ שֶׁיְהִי נְכֶרֶת לְגַמְרִי, וְאֶסוּר לְקַחַת אֶת
זֶה בְּנֶקֶל.

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְסַפְּרִים (עֵין שֶׁבֶת יג:), אֲשֶׁר
פַּעַם בָּאָה אִשָּׁה צְעִירָה לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה, אֲשֶׁר לָמְדוּ
בָּהּ מֵאוֹת תְּלִמִּידִים, וְהִגִּיעָה עִם הַתְּפִלִּין שֶׁל בַּעֲלָהּ
בְּיָדֶיהָ, וְהִחֲלָה מְמַרְרֶת בְּכִי, שְׂאֵלָה הַתְּנָא: לָמָּה
תְּבַכִּי? עֲנֵתָה וְאָמְרָה: בַּעֲלִי יָשַׁב עִם הַתְּפִלִּין הָאֵלוּ
כָּל הַיּוֹם וְלָמַד תּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה,
גְּמַרָּא, קָיָם אֶת הַמְצוּוֹת, וְיָמָּה הוּא לֹא עָשָׂה בְּשִׁבִיל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה שָׁבַק חַיִּים לְכָל חַי
בְּהִיּוֹתוֹ עֲדִין צְעִיר לְיָמִים, וּבְכֹתָה — מֵדוּעַ זֶה
מִגִּיעַ לָּהּ, שְׂאֵבְדָה אֶת בַּעֲלָהּ? ! הַתְּנָא לֹא יָדַע מָה
לְהִשִּׁיב לָּהּ. וְהִלְכָה לְיִשִּׁיבָה אַחֲרָת, וְהַתְּנָא דִּשְׁמַ
יָשַׁב וְלָמַד עִם מֵאוֹת תְּלִמִּידִים, וּבְכֹתָה לְפָנָיו
וְאָמְרָה: הִנֵּה הַתְּפִלִּין שֶׁל בַּעֲלִי, שְׁהִלֵּךְ עִמָּהֶם כָּל
הַיּוֹם, וְלָמַד תּוֹרָה כָּל הַיּוֹם, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבְוֵרוֹ
יְתַבְרַךְ, וְהִנֵּה הוּא נִפְטָר, מֵדוּעַ זֶה מִגִּיעַ לִי? ! וְלֹא
יָדַע מָה לְהִשִּׁיב לָּהּ. וְכַךְ נִדְּדָה מִיִּשִּׁיבָה לְיִשִּׁיבָה,
עַד שֶׁלְּתִלְמִידִים נִכְנְסָה קִשְׁיָה עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא — אֵיךְ יִתְכַּן דְּבַר כְּזֶה, הֲלֹא הָאִשָּׁה מְעִידָה
שֶׁבַעֲלָה צְדִיק הָיָה, יָשַׁב כָּל הַיּוֹם עִם תְּפִלִּין וְלָמַד

תורה, ולמה יקרה לה דבר כזה, שתהיה אלמנה צעירה?! ונכנסה לתלמידים קשיה, כי מי עוד יכול להעיד על פשרותו וצדקותו של הבעל כמו האשה [למרות שבאמת יכולים גם מהאשה להסתיר גדלותו ורוממותו, וכמו שרבנו ז"ל הסתיר מאשתו הרבנית סאסא, עליה השלום, שהוא צם מערב שבת לערב שבת, וכשהרבנית הייתה מביאה לו את האכל, אמר רבנו ז"ל לגבאי, שיאכל את האכל בזריזות, ואחר-כך נטלה הרבנית את הכלים הריקים, ולא ידעה כלל שהגבאי אכל במקום רבנו ז"ל]. ואם-כן נכנסו קשיות בלב התלמידים על הקדוש-ברוך-הוא. ראה אליהו הנביא שחמור הדבר, שהנה האשה הזו תכניס ספקות עליו יתברך, אשר אנו יודעים, שכל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה, הכל בחשבון צדק, צדיק הני"ה בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו, אל אמונה ואין עול, ומה שהקדוש-ברוך-הוא עושה — הכל לטובה, אף שלעתים איננו מבינים ומשיגים. בא אליהו הנביא כשהוא מחפש, ושאלה: בתי, מה הנה בימי נדחתך וכו', וענתה: חס ושלום, בעלי צדיק, כל היום ישב עם התפלין ולמד. והמשיך לשאל: ובימי לבוניתך איך הנה?

וְעִנְתָּהּ: הַמְטוֹת הָיוּ סְמוּכוֹת זו לְזוֹ, יִשְׁנוּ יַחַד, לֹא שָׁמְרָנוּ עַל הַרְחָקוֹת, אֲךָ לֹא עָשִׂינוּ הַמְעָשָׂה וְכוּ'. עָנָה וְאָמַר לָהּ אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא: בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁהֲרִגוּ! זֶה מַה שֶּׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּטַּל אֶת בְּעֵלָךְ, כִּי תִדְעִי לָךְ, אֲשֶׁר בִּימֵי הַלְבוּן, גַּם אֲזַ צְרִיכִים לְשָׁמֹר עַל הַהֲרָחָקוֹת וְכוּ'. וְכָךְ הוֹצִיא אֶת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת שֶׁהָיוּ לְתַלְמִידִים עַל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. נִמְצָא מְכַל זֶה, אִם לֹא לֹוּמְדִים — לֹא יוֹדְעִים. וְלָכֵן חֲשִׁיבוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד לְ"אִשָּׁה רְגוּעָה", לִילֵךְ פַּעַם בְּשָׁבוּעַ לְשַׁעוֹר שְׁלוֹמְדִים בּוֹ הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמְשֻׁפָּחָה, לִידַע שֶׁאֲסוּר נִדָּה חָמוּר מְאֹד וְהוּא בְּכַרְת, הֵינּוּ אוֹ הָאִשָּׁה נִחְלִית בְּמַחְלָה מִמְּאָרְת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אוֹ שֶׁהִבְעֵל נִפְטָר בְּאָבוֹ, אוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, הַיְלָדִים נוֹלָדִים בְּעֵלֵי מוֹמִים, אוֹ שֶׁאֵר עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים.

וְכֵן הַלְכוֹת בְּשָׂר וְחֶלֶב, צָרִיף לְהִזְהַר בְּזוֹה מְאֹד, לְדַאֵג שֶׁתִּהְיֶה הַפְּרָדָה מִחֻלָּטָה, שְׁנֵי פִיּוּרִים, כִּלִּים נִפְרָדִים, אֲסוּר לְעַרְב אֶת הַכִּלִּים בְּיַחַד וְכוּ'. לְמוֹד הַלְכָה זֶה הִיסוּד בִּיְהוּדוּת, לְדַעַת בְּכָל דְּבַר אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. אֵלּוֹ שֶׁנוֹלְדוֹ בְּקִדְשָׁה וּבְטְהוֹרָה אֲצֵל הוֹרִים שֶׁהִחֲזִיקוּ בְּטְהוֹרַת הַמְשֻׁפָּחָה וּבְשָׂר הַלְכוֹת

פְּדַת וְכַדִּיין, וְגַם הוֹרִיחֵם הַקְּפִידוֹ עַל קָלָה
כְּבַח־מוֹרָה, הֵם מְקַבְּלִים אֶת הַחֲנוּךְ מִגִּיל יְלָדוֹת,
שְׂיֹדְעִים כִּי צַד לְהַתְנַהֵג בְּכָל צַעַד וְשַׁעַל בַּחַיִּים.
וּבְרוּר לָהֶם, שְׁבֹשֶׁר וְחֶלֶב זֶה אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, וְכֵן
נִזְהָרִים בְּשֵׁאֵר עֲנִינֵי פִשְׁרוֹת, וְלֹא קוֹנִים מוּצָרִים
שְׂאִין עֲלֵיהֶם הַכֹּשֶׁר מִרְבָּנִים יֵרָאִי ה', אֲשֶׁר פִּיּוֹם
יִשָּׁנֵם הַרְבֵּה בְּתֵי דִינִים יֵרָאִים וְשִׁלְמִים, וְלָמָּה
לְקַנּוֹת מוּצָרִים מִפְּקָפְקִים?! כִּי אֶפְלוּ בְּמַמְתְּקִים
מִכְּנִיסִים הַיּוֹם הַמְּפַעְלִים שׁוֹמֵן חֲזִיר, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן, וְאִם אֵין עַל זֶה הַכֹּשֶׁר שֶׁל בֵּית-דִּין
הַמְּפָרֵס לִירָא שְׁמַיִם, אֲסוּר לְאַכְלֵם בְּשׁוּם פָּנִים
וְאַפֵּן, וְאֵין לְזַלְזַל בְּזֶה פָּלֵל וְכָלֵל. "אִשָּׁה רְגוּעָה",
הַלּוֹקַחַת אֶת הַחַיִּים בְּנֶקֶל, אֵין זֹאת אוֹמְרַת לְהַקֵּל
בְּהִלְכוֹת וְדִינִים, חֶס וְשָׁלוֹם, חֶס וְשָׁלוֹם, אֶלֶּא
לְדַעַת, שְׁפָל הָעוֹבֵר עָלֶיהָ זֶה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַעֲקֹר
לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה עַד הַמִּכָּהוּ, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרִטֵי פְּרִטֵי מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, אֶךְ לְבִסּוּף
הַכֹּל עוֹבֵר, וְגַם הַצָּרָה תִּחְלַף וְכוּ'. אִם זוֹכִים לְהִיּוֹת
חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּאַמוּנָה
בַּתּוֹרָה, בְּאַמוּנָה בַּצְּדִיקִים, חַיִּים חַיִּים טוֹבִים
וְנִעִימִים, חַיִּים קָלִים וְרְגוּעִים, שְׁלֹקַחִים הַכֹּל
בַּקְלוֹת.

על "אִשָּׁה רְגוּעָה" לדעת, שלא צריכים להפגע מכל דבור שֶהַבַּעַל מְדַבֵּר וְכוּ', לָמָּה לְהִיּוֹת רְגִישִׁים כָּל-כָּךְ מִכָּל מִלָּה?! הָעֵקֶר לְהַבְלִיג וְלֹא לְהָשִׁיב חֲזָרָה, וְלְהִרְאוֹת סִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְלְדַבֵּר בְּנֵעָם וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, וְלֹא בְמִרְרוּת וּבְדַכְדוּךְ, כִּי הַשִּׂמְחָה הַיָּא הִיא הַפְתָּרוֹן לְכָל הַבְּעִיּוֹת. וְעַל-כֵּן רְאוּי לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת, כְּדֵי לְהִיּוֹת שְׂמֵחוֹת וְעֲלִיזוֹת, וְלִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, וְכֵן לְשִׂמְחָה אַחֲרוֹת, שְׂכָנוֹת וִידִידוֹת, שְׂמֵסְכָנוֹת אֵינן הַשִּׂמְחָה שְׂרוּיָה בְּבֵיתָן, מִפְּאַת רַב צָרוֹת וְסִבָּל, וּמִמִּילָא הֵן סְגוּרוֹת בְּתוֹךְ עֲצָמָן, וְאֵינן מִי שֶׁיִּדְרֹבֵן אוֹתָן לְצֵאת מַעַט מִבְּדִידוּתָן, וְלְהִתִּידֵד עִמָּהֶן וְלִשְׂמֹחֵן, עַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמֵתְעַנֵּינָת בְּשִׁלוּמָן, וּמְהַדְקָת קִשְׁרֵי יְדִידוֹת, וְחִיָּה בְּשִׁלוּם וּבְאַחֲדוּת עִם כָּלָן, וְרֵאשׁוֹנָה לְכָל עֲזָרָה וְסִיּוּעַ, וְגוֹמְלֵת חֲסָדִים עִם כָּל קִשְׁת יוֹם וּמְרִירַת נַפֶּשׁ, אֲשֶׁר אֵינן מְצֹוּה גְדוּלָה מִזוּ. וְכֵן רְאִינָה לְעֵזֶר וְלְדָאג לְפִרְנָסַת אַחֲרִים גַּם-כֵּן, פְּלוֹנִית פְּתָחָה חֲנוּת, אֶלמוֹנִית מוֹכֶרֶת דְּבַר מָה בְּבֵיתָהּ וְכוּ', רְאִינָה לְרִכְשׁ הַמוֹצָרִים דִּיקָא אֶצְלָן, כְּדֵי שְׂתוּכְלִנָּה לְהִתְפַּרְנֵס בְּכָבוֹד. הָעֵקֶר לְהַחֲזִיק בְּמִדַּת הָאֱמֶת וְהַשִּׁלוּם, לְאַהֲבָה וְלְדָאג אַחַת לְשִׁנְיָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (בְּרִכּוֹת ד.): לְכוּ וְהִתְפַּרְנְסוּ זֶה מִזֶּה, וְלֹא

לקפח פרנסת אף אחד. ומדת אמת צריכה ללכת עם מדת השלום, כמו שאומר הנביא (זכריה ח, יט): "והאמת והשלום אהבו". אמת בלי שלום או שלום בלי אמת — אינו שוה מאומה, כי העקר ששניהם עולים בקנה אחד. הצדיק הקדוש מקוברין אמר: יום אחד שיהודי אינו עושה טובה ליהודי, היום הזה אינו יום. כי בכל יום צריכים לגמל חסד עם יהודי אחר, להתאחד עמו ולעזור לו, ולהחזיק במדת האמת.

וכן "אשה רגועה" החפצה בחיים נעימים ושלום, תראה העקר להתחזק באמונת חכמים; אם יש איזו שאלה או בעיה וכדומה, תראה לשאל את הצדיק, אשר הוא יישב כל דבר על בוריו, וייעץ ויכוון בעצה ותושיה, ובברכת ה'. הצדיק הקדוש רבי קלונימוס קלמן זי"ע, בעל מחבר ספר "מאור ושמש", היה התלמיד של הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, ולו כמה ילדים: אחד היה ר' אהרן מקראקא, והוא אחר פטירת אביו נסע אל הצדיק הקדוש מצאנו זי"ע, [שחבר ספר "דברי חיים"], וקבל אצל הצדיק מצאנו רוח-הקדש, וכן היה בן בשם ר' יוסף מעיר ניישטאט,

שְׁקָרָאוּהוּ: דָּעַר גּוּטְעַר אִיד, וְהָיָה תָּמִיד אוֹמֵר
 תְּהִלִּים, וּפּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת. פֶּעַם (לֹא עָלִינוּ וְלֹא
 עָלִיכֶם, וְלֹא עַל כָּל יִשְׂרָאֵל), נִפְטָרָה לְר' יוֹסֵף בֵּת,
 וְנִכְנַס לְדַכְּאוֹן, וְהָיָה בְּצַעַר גָּדוֹל מְאֹד, אָחִיו ר'
 אֶהְרֵן מִקְרָאקָא בָּא לְנַחֲמוֹ, וּמְצָאוּ מְדַכָּא מְאֹד, עָנָה
 וְאָמַר לוֹ: אַתָּה יוֹדֵעַ, אָחִי הַקְּדוֹשׁ, שְׂאֲנִי נוֹסֵעַ אֶל
 הַצְּדִיק מְצֹאנֹז זי"ע, אֶצְלוֹ נִפְטָר בֵּן, וְאַחַר שָׁעָה
 שְׁנַקְבֵּר הַבֵּן, הַצְּדִיק כָּבַר יָשָׁב עַל כִּסְאוֹ, וּבָאוּ
 אֲנָשִׁים בְּהִמוּנֵיהֶם לְשַׁפֵּךְ אֶת שִׁיחַ לְבָבָם וְשִׁבְרוּנָם
 מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְקִבַּל מֵהֶם פְּדִיוֹנוֹת,
 וּבְחִיוּף וּבְשִׂמְחָה חִזַּק אוֹתָם, וְאִיף אַתָּה, אָחִי
 הַקְּדוֹשׁ, כָּל-כֶּף נִכְנַסְתָּ בְּדַכְּאוֹן, שְׂאִינְךָ יָכוֹל אֲפֹלוּ
 לְדַבֵּר עִמִּי? עָנָה וְאָמַר לוֹ הָאֵח: אַתָּה מְדַמָּה אוֹתִי
 לְצְדִיק מְצֹאנֹז? הֲלֹא הָיָה לוֹ שְׁנֵי מַחוֹת, מַח אֶחָד
 הָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמַח אֶחָד בְּעוֹלָם הַבָּא. נִמְצָא,
 שְׂיֵשׁ צְדִיק קְדוֹשׁ כָּל-כֶּף, שְׂיֵשׁ לוֹ מַח בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּמַח בְּעוֹלָם הַבָּא. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק ב', סִימָן סח), שֶׁזֶּה גְּדֻלַּת הַצְּדִיק, שְׂיֵכוֹל לְהִיּוֹת
 לְמַטָּה וְיָכוֹל לְהִיּוֹת לְמַעְלָה, וּכְשִׁיּוֹדְעִים אֶת זֹאת
 אֵין כָּבַר שׁוֹם קְשִׁיוֹת, כִּי כְּשֶׁהָיָה לְמַטָּה אוֹמֵר כָּךְ
 וְכָךְ, וּכְשֶׁהָיָה לְמַעְלָה אוֹמֵר כָּךְ וְכָךְ, וְאֵין זֶה סְתִירָה
 כָּלֵל. וּמִי שֶׁטִּפֵּשׁ, יֵשׁ לוֹ קְשִׁיוֹת עַל הַצְּדִיק.

יְדוּעַ, שֶׁהַרְבֵּי רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, הָיָה כָּל-כָּף
 קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, שֶׁהָיָה מִפְּשֵׁט מִהָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי
 וְדְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַתְּלַמִּידִים הַיְתִיקִים
 שֶׁהִכִּירוּהוּ הֵיטֵב הֵיטֵב לֹא נִשְׁבְּרוּ, יָדְעוּ שֶׁפַּעַם
 אוֹמֵר כָּף וּפַעַם כָּף, כְּשֶׁהוּא פֹה בְּעוֹלָם הַזֶּה אוֹמֵר
 כָּף, וּכְשֶׁהוּא בְּעוֹלָם הַבָּא אוֹמֵר כָּף. אֲבָל
 הַתְּלַמִּידִים הַחֲדָשִׁים לֹא הִבִּינוּ אֶת זֹאת, וְהָיוּ לָהֶם
 קִשְׁיוֹת, וְהַחֲזוּהָ מְלוּבְּלִין זי"ע, שֶׁהָיָה מִהַתְּלַמִּידִים
 הַיְשָׁנִים, אָסַף אֶת כָּל הַתְּלַמִּידִים הַלְלוּ, וְהִסְבִּיר
 לָהֶם מַה זֶה צְדִיק, וּמַה גְּדֹל הָעֲנָיִן שֶׁל אֲמוּנַת
 חֲכָמִים, שֶׁצְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא
 לְהִשָּׁבֵר אֶף פַּעַם.

יְדוּעַ, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת, פָּרָק
 ה'): "בֵּן הָא הָא הָא אוֹמֵר: לְפֹנִים צִעֲרָא אֲגָרָא", "וּבֶן
 בַּג בַּג אוֹמֵר: הַפֶּךְ בָּהּ וְהַפֶּךְ בָּהּ דְּכֻלָּא בָּהּ" וְכוּ'.
 מִי הָיוּ שְׁנֵי הַחֲכָמִים הַלְלוּ, שֶׁאֶחָד נִקְרָא בֶּן בַּג בַּג,
 וְהַשְּׁנַי בֶּן הָא הָא? אֵלָּא חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְסַפְּרִים
 (שֶׁבַת ל.א.), שֶׁבָּא גוֹי אֶחָד אֶל שְׂמַאי, וְרָצָה לְהִתְגַּיֵּר,
 וְאָמַר שֶׁהוּא מְאֲמִין רַק בְּתוֹרַה שְׁבַכְתָּב. שְׂמַאי
 שֶׁהָיָה קַפְדָּן גֵּרְשׁוֹ מֵעַל פָּנָיו. הֵלֵל הָיָה סְבִלָן גְּדוֹל
 מְאֹד, נוֹחַ לְבָרִיּוֹת, וּבָא לְפָנָיו אוֹתוֹ גוֹי, וְאָמַר,

שְׂמֵאֲמִין רק בתורה שְׂבִכְתָּב וְלֹא בְּתוֹרָה שְׂבִעֵל-
 פָּה, וְהַחֵל הַלֵּל לְלַמֵּד עִמּוֹ אוֹתִיּוֹת הָא"ב
 מִהֶתְחִלָּה עַד הַסּוֹף. וְאַחֲר־כֵּן אָמַר לוֹ שְׂיָבֹא
 לְמַחֵר וַיִּמְשִׁיכוּ לְלַמֵּד. לְמַחֲרַת הַמְּשִׁיךְ לְלַמְדוֹ שׁוֹב
 אֶת הָאוֹתִיּוֹת מִהַסּוֹף לְהֶתְחִלָּה וְכוּ'. שְׂאָלוֹ הַגּוֹי:
 רַבִּי, אֶתְמוּל לְמַדְתָּנִי: א' ב' ג' ד' וְכוּ', וְהַיּוֹם אֶתָּה
 מְלַמְדֵנִי: ד' ג' ב' א' וְכוּ', הַכִּיצַד? וְעָנָה לוֹ הַלֵּל:
 אֶתְמוּל הָאֲמֵנֶת לִי? אֲזוּ גַם הַיּוֹם תֵּאֲמִין לִי! זֹו
 תוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׂבִעֵל-פָּה וְגִירוֹ. גּוֹי אַחֵר בָּא
 לְשִׂמְאִי, וּבִקֵּשׁ לְלַמֵּד אֶת כָּל הַתּוֹרָה עַל רַגְלֵי אַחַת,
 וְגִרְשׁוֹ שִׂמְאִי. וּבָא לְהַלֵּל וּבִקֵּשׁ כֵּן, וְעָנָה לוֹ הַלֵּל:
 דַּע כָּלֵל זֶה: מַה שְׂשָׁנוּי עָלֶיךָ אֵל תַּעֲשֵׂ לְחֻבְרָךְ,
 וְאַהֲבַת לְרַעַךְ כְּמוֹךָ, אִם תִּקְבַּל זֹאת, זֶה כָּל הַתּוֹרָה
 וְכוּ'. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׂשָׁנֵי הַגֵּרִים
 הִלְלוּ נִתְעַלּוּ כָּל-כֵּן וְהָיוּ צַדִּיקִים מְאֹד קְדוֹשִׁים.
 אֶחָד הָיָה נִקְרָא בֶּן בֶּג בֶּג, שֶׁהוּא רָאשֵׁי תַבּוֹת: בֶּן
 גֵּרִים, וְאֶחָד הָיָה נִקְרָא בֶּן הָא הָא (עֵין דְּרַךְ חַיִּים
 לְמַהֲר"ל עַל אֲבוֹת ה, כב), שְׂלְכָל גֵּר שֶׁנִּהְיָה יְהוּדִי
 מוֹסִיפִים אֶת הָאוֹת ה"א. כְּמוֹ שְׂלְשָׁרֵי אֲמֵנוּ הוֹסִיפוּ
 ה"א, וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם שָׂרָה, וְלֹא אֲבָרָם אֲבִינוּ הוֹסִיפוּ
 ה"א, וְנִקְרָא בְּשֵׁם אֲבָרָהִם. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂיֵשׁ
 צַדִּיק שְׂאִינוּ יָכוֹל לְסַבֵּל כָּל מֵינֵי אֲנָשִׁים וּמְגִרָשָׁם,

ויש צדיק שיכול לקבל את כלם עם כל השגיונות
 שלהם וכו'. וזאת צריף לדעת, הצדיק אומר פעם
 אחת וכוונתו אחת, אבל אם אדם מתעקש שוב
 ושוב, אז הצדיק אומר שוב, והאדם שומע מה
 שהוא רוצה, ומפרש את דברי הצדיק כרצונו הוא.
 אם היתה לנו אמונת חכמים עד הסוף, היינו חיים
 חיים טובים ורגועים. הצדיק לא רמה אותנו כל
 השנים, ועזר לנו תמיד בגשמיות וברוחניות, ומסר
 נפשו בעבורנו, וממה נובע, שפתאם עוזבים אותו
 וכו'? זה סימן, שאף פעם לא היו מקרבים אליו,
 עד שמסגלים לפל לשפלות נוראה מאד, ולגרם
 סבל וצער לצדיק.

לזאת ראו להתחזק מאד באמונת חכמים. ואל
 תעבדו על עצמכם, כי על הצדיק אינכם יכולים
 לעבד. אמונת חכמים צריכה להיות עד הסוף, ואם
 לא מחזיקים בזה, חבל שבאים, חבל שמסתובבים
 סביב סביב. יש מקומות אחרים, ולא צריכים דיקא
 פה להסתובב, מי שאין לו אמונת חכמים, מה יש
 לו לעשות אצל הצדיק?! אבל מי שעינים טובות
 לו, מי שאזנים נקיות לו, הוא רואה ושומע כפר
 דבורים אחרים. ויודע שהצדיק הזה חתן אותי,

וְדַאג לִי בְמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים לְפָרְנֶסָה, הָיוּ זְמַנִּים
 שֶׁלֹּא הָיָה לִי לְשֵׁבֶת, וְהַצְדִּיק הָיָה דַאג בְּעִבּוּרֵי לְכָל
 צָרְכֵי הַגַּשְׁמִיִּים וְהָרוּחָנִיִּים, וְאִם לֹא דֵי בָזָה, כַּמָּה
 פְּעָמִים הִתְעַרְעַר הַשְּׁלוֹם-בַּבַּיִת אֲצֵל בְּנֵי הַזּוּג,
 וְהַצְדִּיק הָיָה מְנַע אֶת הַגְּרוּשִׁין. הַצְדִּיק נִכְנָס בְּתוֹךְ
 תוֹךְ בֵּיתְכֶם הָעֶקֶר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם. וְהַקְדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר שְׁנוֹלְדוֹ יְלָדִים, וְהַצְדִּיק חֲנֻךְ לְכֶם
 אֶת הַיְלָדִים, וְדַאג בְּעִבּוּרָם, וְגִדְל אוֹתָם, וְחִתָּן
 אוֹתָם גַּם-כֵּן, וְכָבֵר זְכִיתֶם וְלָהֶם יֵשׁ יְלָדִים, הַיֵּשׁ
 חֶסֶד גָּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה?! וְאִם אַחֵר כָּל זֹאת יָכוֹל
 לְהֵיטִיב שְׂבִיבוֹאוֹ כַּמָּה וַיִּנְבְּלוּ אֶת הַפָּה נֶגֶד הַצְדִּיק
 הָיָה, אִזּוֹ בְּהִכָּרַח לֹמֵר לְכֶם, שְׂאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ הֵם
 מְשַׁחֲתִים, רַמָּאִים וְצָבוּעִים, וְאָסוּר לַעֲמֹד בְּדֹ
 אַמוֹתָם, כִּי כִּיצַד יְכוּלִים לְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה!!
 זֶה מֵרָאָה שֶׁהֵם רְקוּבִים מִן הַשָּׂרֵשׁ, וְאִף פַּעַם לֹא
 אָהָבוּ אֶת הַצְדִּיק, הָיָה זֶה רַק מִשְׁחָק וְהַצָּגָה, שְׂרָצוּ
 תְּשׁוּמַת לֵב מֵהַצְדִּיק.

לְכֵן הָעֶקֶר לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מֵעַכְשָׁיו,
 וְלְהִתְחַזֵּק יַחַד בְּאֲמוּנַת חֻכְמִים, וְלַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן
 הַנְּפֶשׁ מֵהַקְּבִלְתֶּם מֵהַצְדִּיק הָיָה בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים,
 תְּהִיוּ כֹנִים וְרָצִינִיִּים עִם עֲצַמְכֶם, אִם לֹא קִבַּלְתֶּם

כלום, אז תלכו, מה יש לכם לעשות פה, אבל אם
 קבלתם פה, אז שום ריק ופוחז, נוכל ותמהוני,
 רמאי וצבוע, שלא יוכל לעבד עליכם. תאמינו לי,
 בנותי היקרות! כשאני התקרבותי לרבנו ז"ל, הייתי
 בחור צעיר כבן חמש-עשרה וחצי, ובאו אלי
 רבנים גדולים ואמרו לי: לא כדאי לכם להיות
 אצל רבנו ז"ל, ודברו כל דבר אסור על רבנו ז"ל,
 וברחתי מהם, והיה לי נסיון קשה מאד. כי אז רבנו
 ז"ל לא היה מפרסם בעולם, ובקשי ידעו מרבנו
 ז"ל. ופעם הביאו אותי ליהודי צדיק, שבאמת היה
 צדיק, ואמר לי מוסר ותוכחה: תעזב, אין זה
 בשבילה, וספר כל מיני ספורים למנעני. וענית לי לו:
 שמעתי מה שאתם אומרים, אבל ההכרח לי לומר
 לכם, אפלו אם תצליחו להוריד עכשו מן השמים
 מלאכים, חתיכות אש, שיאמרו לי: תעזב את
 הצדיק, את רבנו ז"ל, אמר להם: לכו תכף מהיכן
 שבאתם, אבל את הצדיק הזה איני עוזב! זו היתה
 האמונת חכמים שלי ברבנו ז"ל. ברוך השם, זה
 לי כמעט ארבעים ושנים שנה, שאני מפיץ אור
 רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש הכי גדולה. ואף
 שכלם יצאו נגדי, אין לי כמעט אף אחד, אף אינני
 מסתכל על זה, וכל זמן שאחיה, כל יום אפרסם

את רבנו ז"ל! לכן אבקש אתכם, התחזקו יחד
 באמונת חכמים, יש הרבה דברים שאין מבינים
 ואי אפשר להבין. הצדיק יש לו שני מחות,
 כשמדבר פה מדבר כך, וכשמדבר שם, הרי הוא
 מדבר כפי שמדברים שם. ועל כל אחד לזכור מיהו,
 ומה עשה, ומה עברו, ולהאמין בצדיק באמונת
 חכמים שלמה.

ידוע, שהרב הקדוש מאפ"טא זי"ע, שציונו
 הקדוש בתוך אהלו של הבעל-שם-טוב הקדוש
 זי"ע, כשהוא אפה מצות, אפה עם כל החמרות,
 ולאף אחד היה אסור לנגע במצות אלו, והשקיע
 הון רב בקמת, שהצרך לטחנו לבד, וכל הזמן
 השגיח ושמר בעת האפיה, והשקיע כחות לאין
 ספור, והזהיר את הרבנית שלא תגע במצות, והניחן
 במקום שמור מאוד. ופעם אחת ארע, שבא עני
 והתדפק על הדלת, ובכה מאוד שאין לו מצות
 לפסח, והרבנית לא חשבה הרבה, נטלה את
 המצות של הרבי ונתנה לעני. ואחר-כך תפסה את
 גדל המשגה שעשתה, והלכה תכף-ומיד וקנתה
 מצות פשוטות, והניחן במקום המצות המהדרות.
 והנה בבוא העת, הצדיק הקדוש פתח את הנילון,

ונוכח לראות שאין אלו המצות שאפה, הרבנית החלה לרעד ולפחד, אימה וחרדה אחוזה. ענה ואמר הצדיק הקדוש: אל תדאגי, לא אהיה בכעס, שהרי משהו חמץ בפסח זה בכרת, אבל פרור של כעס, זה יותר גרוע ממה שהו חמץ. למדים מכאן גנות מדת הכעס.

הכפל הדבר, אם יש איזו שאלה או בעיה, יש ברוך השם, את הצדיק לשאל אותו ולבקשו, ולשטח בפניו כל הבעיות והצרות. ומי שבר דעת, ומציית את הצדיק, חי חיים טובים ונעימים, וזוכה רק לדברים יפים אצל הצדיק הזה. אשרי אלו שיש להם אמונת חכמים שלמה, ואינם זזים ימין ושמאל מכל אשר יאמר להם הצדיק. הצדיק מורה ומכוון בכל תחום בחיים, ואשרי הזוכים לציתו בשלמות, ומשליכים מנגד חכמתם ושכלם המדמה, ואז זוכים לשמחה אמיתית, לרגע ולשלונה ונחת, אשרי להם בזה ובבא כל הימים. כי הצדיק מכניס באשה שתהיה "אשה רגועה", אשר אין עוד ברכה יותר גדולה מזו, כי בדרך כלל אשה עצבנית מרב הלחץ זה הדחק שעובר עליה, וכן מהילדים סובלת מה שסובלת, ויש נשים שסובלות

מִבְּעֵלֶיהֶן, אֲבָל הַצַּדִּיק מַחְדִּיר אֲמוּנָה פְּשוּטָה, שְׂזָה
 מִכְּנִיס בָּאִשָּׁה שְׂתֵהֶיָה רְגוּעָה וּשְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה. וְלִכֵּן
 אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׂזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת,
 שְׂאִז בּוֹדֵאֵי הִיא תִזְכֶּה כְּבָר לְהִיּוֹת "אִשָּׁה רְגוּעָה"
 כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ, וְתִקַּח אֶת עֲצֻמָּהּ בְּיַדֶּיהָ, וְכָל הַחַיִּים
 שְׂלָהּ יִהְיוּ חַיִּים קְלִים וְנוֹחִים וּמִיִּשְׁבִּים, אֲשֶׁרִיָּהּ
 וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָהּ!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!